

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

BİRLİK PENCERESİNDEN

YENİ ÖĞRETİM YILI BAŞLARKEN

Türkiye genç bir nüfus yapısına sahiptir. Bunun sonucu olarak da çok sayıda insanımız öğrenci konumunda bulunmaktadır. Nitekim 18 Eylül Pazartesi günü ilk ve ortaöğretimdeki 17 milyonu aşkın öğrenci için zil çaldı. Üniversitelerin örgün ve ikinci öğretim programlarındaki 3,3 milyon öğrenci ile birlikte bu sayı 20 milyonu aşmaktadır. Bu arada yaklaşık 3,3 milyon kişi açık öğretim, 92 bin kişi de uzaktan eğitim kurumlarına kayıtlı olarak yüksek eğitim almaktadır. Dolayısıyla Türkiye'de yaklaşık 25 milyon öğrenci olduğu söylenebilir. Bu, Türkiye'nin geleceği açısından oldukça önemli bir sayıdır ve yüksek nitelikte, yarının ihtiyaçlarını dikkate alan bir eğitim verilmesi durumunda Türkiye'nin büyük bir sıçrama yapabileceğini ortaya koymaktadır.

Bilindiği gibi eğitim uzun vadeli, ancak doğru verildiğinde getirisi garanti bir yatırımdır. Zira iyi yetişmiş insanlar ülkelerin gelecek kilidinin yegane anahtarıdır. Nitekim bugünün gelişmiş ve önemli sıçrama yapmış ülkelerinin belirgin özelliklerinden biri de geçmişten bugüne iyi bir eğitim sistemine sahip olmalarıdır. Detaya inildiğinde ise bu ülkelerin; bireylerin yeteneklerini ortaya çıkaran, tanımlayan, geliştiren ve bir mesleğe yönlendiren eğitim sistemine sahip oldukları, sistemin herhangi bir aşamasında dışarıya çıkanlara mutlaka işlevsel bir meslek kazandırdıkları görülecektir. Türkiye'nin de eğitim sistemini yarının ihtiyaçları perspektifinde sürekli yenilemesi gerekmektedir.

Diğer taraftan okulların açılışı talep artışı yoluyla ekonomide olumlu etkiler yaratmaktadır. Nitekim öğrencilerin kırtasiye ve giyim ihtiyaçlarının karşılanması sürecinde başta esnaflarımız olmak üzere çok sayıda ekonomik birimin iş hacminde önemli artış yaşanmaktadır. Kuşkusuz bu ürünleri üreten firmaların da üretiminde ve gelirlerinde artış olmaktadır.

Vatandaşlarımızın bu ihtiyaçları karşılarken mümkün olduğunca yerli ürünleri tercih etmesini diliyoruz. Zira bu durumda ülkemiz kazanacak, dış açıklarımız artmayacaktır.

Okulların açılması; binlerce servis aracının sabahın erken saatlerinde yollara düşmesi, binlerce şoför esnafına da iş anlamına gelmektedir. Yine servis araçlarının bakım ve onarımını yapan tamirci esnafımızın bu süreçte işleri artmaktadır. Ülkemizdeki binlerce okulda ve okul çevresinde bulunan kantinleri, kafeteryaları işleten esnaflarımız ve yanlarında çalıştırdıkları elemanlar da okulların açılmasıyla işbaşı yapmakta ya da işleri artmaktadır.

Görüldüğü gibi okulların açılması, suya atılan taşın yarattığı zincirleme dalgalar gibi ekonomide birçok alanı harekete geçirmektedir. Bu hareketin istikrarlı ve bereketli olması en büyük temennimizdir.

Bu vesile ile yeni öğretim yılında tüm öğrenci kardeşlerimize sağlık ve başarı diliyorum. Öğrencilerimize, öğretmenlerimize, okul çalışanlarımıza, ürün ve hizmet sunan esnaf kardeşlerimize ise bereketli bir öğretim yılı temenni ederken, işlerini sürekli daha iyi yapabilme çabasının içinde olmaları gerektiğini hatırlatmak istiyorum.

Son söz: Bereket; işinin hakkını verenlerin, dürüstlükten şaşmayanların yoldaşdır.

**ZEKERİYA MUTLU
BAŞKAN**

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

ESNAF VE SANATKAR KÖŞESİ

KOBİGEL - KOBİ GELİŞİM DESTEK PROGRAMI PROJE TEKLİF ÇAĞRISI

KOSGEB, imalat sanayinde yapısal dönüşüm amacıyla teklif çağrısına çıkmıştır. Hedef sektör; NACE REV 2. sınıflandırmasına göre **imalat sektöründe faaliyet gösteren işletmelerdir.**

Proje teklif çağrısı; imalatteki dijitalleşme düzeyinin artırılması, orta yüksek ve yüksek teknoloji ürünlerin üretim ve ihracattaki payının artırılması, katma değerli ve ihracat odaklı üretim yapısına geçişin sağlanması, mikro ölçekli imalatçı işletmelerin mühendislik ve tasarım becerilerinin geliştirilerek ölçek büyütme, enerji verimliliği, yeşil üretim ve bilgi işlem altyapı iyileştirme temalarını içermektedir.

Proje başvuruları: 11 Eylül – 20 Ekim 2017

İlk kontrol: 23 – 27 Ekim 2017

Son kontrol: 6-10 Kasım 2017

Kurul değerlendirme: 17-30 Kasım 2017
(1.safha) ve **4-22 Aralık 2017** (2.safha) tarihleri arasında gerçekleştirilecektir.

Başvuru koşulları:

Orta yüksek ve yüksek teknoloji sektörlerdeki tüm işletmeler başvurabilir. İşletme eğer orta düşük ve düşük teknoloji sektörlerde ise 2016 yılı verilerine göre; **net satış hasılatı en az 300.000 TL** ve **KOBİ Beyannamesine göre çalışan sayısı en az 3** olmalıdır.

Söz konusu işletmelerin bilanço esasına göre defter tutması ve 2016 yılı Kurumlar Gelir Vergisi

Beyannamesi ibraz etmesi zorunluluğu bulunmaktadır.

Destekler:

Geri ödemesiz 300.000 TL, geri ödemeli 700.000 TL olmak üzere toplam 1 milyon TL üst limite kadar çıkabilmektedir. Destek oranı yüzde 60 olarak uygulanacaktır.

Desteklenecek proje gider grupları;

- ✓ **Personel giderleri**
- ✓ **Makine-teçhizat giderleri (kalıp dahil)**
- ✓ **Yazılım giderleri**
- ✓ **Hizmet alım giderlerinden oluşmaktadır.**

İşletmeler, bu proje teklif çağrısı kapsamında aşağıda yer alan,

- Dördüncü sanayi devrimine hazırlık: Üretimde nesnelerin interneti uygulamaları,
- Orta yüksek ve yüksek teknoloji sektörlerin üretim ve ihracattaki ağırlığının artırılması,
- Katma değeri yüksek üretim yapısına geçiş,
- İhracat kapasitesinin artırılması ve yeni pazarlara açılım,
- Mikro ölçekli işletmelerde tasarım - mühendislik imkan ve kabiliyetlerinin geliştirilmesi ve ölçek büyütme,
- Bilişim teknolojisi alt yapısının güçlendirilmesi,
- Enerji verimliliğinin artırılması,
- Yeşil üretime geçiş

proje konularından sadece biri için başvuruda bulunabilecektir.

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

EKONOMİ GÜNDEMİ

İKİNCİ ÇEYREK BÜYÜME VERİLERİ

Ekonomi aktörlerinin merakla beklediği ikinci çeyrek büyüme verileri TÜİK tarafından 11 Eylül tarihinde açıklandı. Bu verilere göre **2017 yılının ikinci çeyreğinde (Nisan, Mayıs, Haziran) ekonomi, 2016 yılının aynı dönemine göre yüzde 5,1 oranında büyüdü.** Yılın ilk çeyreğindeki yüzde 5,2'lik büyüme ile birlikte yılın yarısında ekonominin büyüme performansı yüzde 5,1 ile oldukça iyi bir oranda gerçekleşti. Dünya konjonktürü ve Ortadoğu bölgesindeki sorunlar dikkate alındığında bu yüksek büyümenin önemi daha da artmaktadır.

Bilindiği gibi 2016 yılının üçüncü çeyreğinde, darbe girişiminin etkisiyle ekonomi binde 8 düzeyinde küçülmüştü. Dolayısıyla bu yılın üçüncü çeyreğinde, baz etkisinin de devreye girmesi sonucu, ekonomimiz yüzde 5'in üzerinde büyüyecektir. Yılın son çeyreğinde ise ekonominin ilk üç çeyreğe oranla biraz yavaşlaması söz konusu olacaktır. Böylece 2017 yılında ekonominin yüzde 6 düzeylerinde büyümesi sürpriz olmayacaktır.

Verilerin detaylarına inildiğinde, yılın ikinci çeyreğinde büyümenin niteliğinde iyileşme olduğu görülmektedir. Bu iyileşmenin ilk yansıması, sektörel boyuttan bakıldığında, büyümenin dengeli olmasıdır. Nitekim ikinci çeyrekte **tarım sektörü yüzde 4,7, sanayi sektörü yüzde 6,3, hizmetler sektörü ise yüzde 5,7 oranında büyümüştür.** Bu, özellikle tarım sektöründeki üretim dalgalanmaları nedeniyle, uzun süredir görmeye alışık olmadığımız düzeyde bir dengeliliğe işaret etmektedir.

Büyümedeki iyileşmenin ikinci boyutu ise iki kanatlı olmasıyla ilgilidir. Nitekim yılın ilk çeyreğinde kamu ve özel tüketim talebi ile yani iç talep ile büyüyen ekonomi **yılın ikinci çeyreğinde ihracat ve özel tüketim ile büyümüştür.** Bu iki kanatlı büyümenin gerisinde ise yarım Dolar ve yarım Euro'dan oluşan döviz sepetinin yılın ikinci çeyreğinde yüzde 20 düzeyinde artışı bulunmaktadır.

Dolayısıyla Türkiye'nin döviz kurlarının düşük kalmasına izin vermemesi, gerçekçi kur düzeyini koruması önem taşımaktadır. Son günlerde, dünya geneline göre yüksek olan enflasyon ve buna bağlı yüksek faizlerin sıcak parayı tekrar Türkiye'ye çekmesi ve buna bağlı olarak kurların gerilemesine dikkat edilmesi gerekmektedir.

Büyümede dikkati çeken belirgin olumsuzluk ise yatırımlardaki artışın içeriğiyle ilgilidir. Nitekim, **yılın ikinci çeyreğinde yatırımlar yüzde 9,5 düzeyindeki büyümüştür.** Bu 5 çeyrektir görülmeyen bir düzeydir. Ancak yatırım artışının detayları incelendiğinde, inşaat yatırımları yüzde 25 oranında büyürken makine ve teçhizat yatırımlarının yüzde 8,6 oranında gerilediği görülmektedir. Yılın ilk çeyreğinde de makine ve teçhizat yatırımlarının yüzde 12 oranında gerilemesi büyümenin sürdürülebilirliği açısından bazı soru işaretleri yaratmaktadır.

Diğer taraftan **yılın ikinci çeyreğinde devletin tüketim harcamalarının yüzde 4,3 oranında gerilemesi dikkat çekmektedir.** Bu durum yılın ilk çeyreğinde, referandumun da etkisiyle, bozulan devlet bütçe dengesinin kontrol altına alınmaya çalışılmasıyla ilgilidir. Devletin bu harcamaları geçen yılın aynı reel düzeyinde tutması halinde büyüme hızı yüzde 5,1 değil, yüzde 5,8 olarak gerçekleşecekti. Ancak, ekonominin en önemli cıpası olması nedeniyle bütçe dengelerinin sağlıklı ve sürdürülebilir olması Türkiye ekonomisi için son derece kritiktir.

Kısaca ifade etmek gerekirse 2017 yılının ilk yarısında ekonomi, doğal patikası konumundaki yüzde 5 düzeylerinde büyümüştür. Yılın kalan bölümü de bu patikayı destekleyecek bir görüntü vermektedir. Ancak 2018 yılı için yeterince ümitli olmak, makine ve teçhizat yani üretken yatırımlardaki zayıflık nedeniyle, güçleşmektedir. Bu nedenle yüksek oranlı ve sürdürülebilir büyüme için ekonomi ve ekonomi dışındaki önlemlerin bir an önce hayata geçirilmesi gerekmektedir.

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

SAYILARLA EKONOMİ

	2016					2017							
GÖSTERGE	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS
İMALAT SAN. KKO (%)	75,2	76,6	76,4	76,4	76,5	75,5	75,4	74,9	78,4	78,8	79,0	78,7	78,8
OTOMOBİL SATIŞI(Toplam-adet)	53.977	51.340	63.746	95.783	108.044	25.689	34.658	55.616	57.998	65.799	66.164	62.384	54.890
OTOMOBİL İHRACATI(Toplam-adet)	51.748	61.757	74.244	83.635	87.107	76.493	81.990	96.313	82.590	87.536	79.544	75.618	44.926
TOPLAM İSTİHDAM (Bin kişi)	27.473	27.564	27.267	27.067	26.669	26.672	26.956	27.489	28.157	28.488	28.703		
İŞSİZ SAYISI(Bin kişi)	3.493	3.523	3.647	3.715	3.872	3.985	3.900	3.642	3.287	3.225	3.251		
İŞSİZLİK ORANI (%)	11,3	11,3	11,8	12,1	12,7	13,0	12,6	11,7	10,5	10,2	10,2		
TOPLAM MEVDUAT(Milyon TL)	1.152.103	1.160.567	1.182.422	1.229.210	1.259.706	1.294.552	1.252.762	1.291.186	1.308.306	1.342.638	1.342.064	1.352.354	1.372.970
TL MEVDUAT FAİZİ (3 Aylık)	10,9	10,9	10,8	10,5	10,6	10,6	10,9	11,3	11,8	12,6	13,1	13,2	
TL MEVDUAT FAİZİ (6 Aylık)	11,1	11,0	10,9	10,8	10,6	10,8	10,9	11,0	11,5	12,4	13,2	13,5	
TL MEVDUAT FAİZİ (12 Aylık)	10,6	10,6	10,2	10,2	10,3	10,3	10,4	10,7	11,1	11,7	12,4	12,9	
TOPLAM KREDİLER(Milyon TL)	1.615.024	1.639.098	1.660.075	1.724.691	1.763.554	1.848.664	1.801.462	1.861.814	1.888.680	1.926.140	1.951.679	1.972.791	1.988.723
MALİ KREDİLER (Milyon TL)	43.456	45.334	44.394	47.672	50.133	51.797	49.518	50.458	49.774	49.146	52.415	52.143	52.633
TİCARİ KREDİLER (Milyon TL)	1.174.185	1.190.546	1.208.693	1.265.156	1.293.510	1.375.085	1.325.700	1.376.937	1.399.414	1.432.135	1.447.616	1.462.414	1.470.347
TÜKETİCİ KREDİLERİ (Milyon TL)	317.272	321.224	326.056	331.213	337.798	340.282	344.278	352.197	357.880	362.170	367.707	373.514	379.738
KONUT(Milyon TL)	151.766	154.388	157.300	160.274	164.058	165.602	168.020	172.843	176.290	178.223	180.652	182.684	185.078
TAŞIT (Milyon TL)	6.326	6.312	6.298	6.436	6.718	6.638	6.580	6.542	6.538	6.535	6.619	6.671	6.709
DİĞER (Milyon TL)	159.180	160.524	162.458	164.503	167.022	168.042	169.678	172.812	175.052	177.402	180.436	184.159	187.951
KREDİ KARTI (Milyon TL)	80.111	81.994	80.932	80.650	82.113	81.500	81.966	82.222	81.612	82.699	83.941	84.720	86.005
KREDİ FAİZİ (Taşit %)	15,5	15,3	14,7	13,7	13,9	15,2	15,6	15,4	15,9	15,4	14,8	16,0	16,3
KREDİ FAİZİ (Konut %)	12,9	12,9	12,1	11,7	11,4	11,5	11,4	11,1	11,4	11,7	11,8	12,0	13,0
KREDİ FAİZİ (Ticari %)	14,7	14,8	14,8	14,0	14,3	14,0	14,7	15,3	16,4	14,1	16,5	17,0	17,3
KÜÇÜK ESNAF VE SANATKAR KREDİLER(Toplam-Milyon TL)	26.689	26.733	27.060	27.657	27.965	28.682	28.380	28.907	29.358	29.569	29.924	30.157	30.818
TL CİNSİNDEN(Milyon TL)	22.909	22.915	23.138	23.385	23.658	23.870	24.081	24.539	25.067	25.197	25.380	25.537	25.874
DÖVİZ CİNSİNDEN(Milyon TL)	3.781	3.819	3.922	4.271	4.307	4.812	4.300	4.368	4.291	4.372	4.544	4.620	4.944
KÜÇÜK ESNAF VE SANATKAR KREDİLER(Toplam içindeki payı-%)	1,7	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,5	1,5	1,5	1,5
BANKACILIK SEKTÖRÜ TAKİPTEKİ ALACAK(Milyon TL)	53.589	55.176	56.557	57.125	57.998	59.410	60.187	60.663	61.339	62.131	61.246	62.118	
Kredi Kartları	8.121	8.265	8.393	8.160	8.035	8.170	8.133	8.139	8.143	8.198	7.759	7.860	
Ferdi Kredi Konut	793	843	864	868	886	881	881	875	867	869	863	847	
Ferdi Kredi Otomobil	230	232	234	230	227	230	227	224	221	220	214	215	
Ferdi Kredi Diğer	10.574	10.721	10.886	10.728	10.632	10.719	10.591	10.587	10.547	10.552	10.225	10.351	
Toptan Ticaret ve Komisyonculuk	6.099	6.289	6.499	6.735	6.919	7.239	7.463	7.599	7.712	7.914	7.914	8.226	
Tekstil ve Tekstil Ürünleri San.	2.067	2.161	2.207	2.179	2.174	2.231	2.241	2.274	2.303	2.290	2.314	2.323	
İnşaat	4.837	5.087	5.206	5.313	5.392	5.428	5.521	5.610	5.630	5.927	5.848	6.030	
Gıda Meşrubat ve Tütün San.	1.254	1.310	1.359	1.430	1.628	1.738	1.829	1.823	1.863	1.896	1.896	1.910	
Diğer	19.614	20.267	20.910	21.482	22.103	22.721	23.270	23.534	24.053	24.233	24.212	24.355	
PROTESTO EDİLEN SENET SAYISI (Bin adet)	85,8	93,6	86,2	88,6	90,0	84,5	70,1	82,1	70,2	76,0	79,8	78,6	
PROTESTO EDİLEN SENET TUTARI (Milyon TL)	995,0	1.096,90	1.032,60	1.134,60	1.602,60	1.297,80	906,9	892,2	1.033,90	926,2	929,9	1.093,30	
KARŞILIKSIZ ÇEK ADETİ(Bin adet)	77,5	53,9	54,8	48,8	34,2	50,4	31,2	30,4	15,0	38,7	23,4	24,2	12,3
KARŞILIKSIZ ÇEK TUTARI (Milyon TL)	2.472,3	1.837,20	1.939,20	1.726,70	1.358,40	1.716,50	1.118,80	1.073,90	605,3	1.251,50	830,5	881,6	561,8
KURULAN ŞİRKET SAYISI	4.533	3.745	5.362	5.592	4.885	6.275	5.617	6.146	6.447	6.250	6.039	5.269	6.674
KAPANAN ŞİRKET SAYISI	689	903	1.096	1.167	1.896	2.142	815	720	810	861	1.112	1.211	1.313
TÜFE ENFLASYONU(Yıllık %)	8,05	7,28	7,16	7,00	8,53	9,22	10,13	11,29	11,87	11,72	10,90	9,79	10,68
ÜFE ENFLASYONU(Yıllık %)	3,03	1,78	2,84	6,41	9,94	13,69	15,36	16,09	16,37	15,26	14,87	15,45	16,34
İHRACAT (Yıllık-Milyon \$)	141.985	141.261	140.811	141.890	142.895	144.576	144.297	146.021	146.877	148.353	148.625	151.411	
İTHALAT (Yıllık-Milyon \$)	197.067	196.962	197.055	198.012	198.433	200.661	200.910	202.142	203.735	207.464	207.167	214.008	
ORTALAMA DOLAR KURU	2.9660	2.9630	3.0710	3.2700	3.4920	3.7380	3.6760	3.6690	3.6570	3.5670	3.5220	3.5630	3.5160
ORTALAMA EURO KURU	3.3240	3.3190	3.3900	3.5380	3.6850	3.9690	3.9150	3.9190	3.9140	3.9360	3.9520	4.0950	4.1470
EURO/DOLAR PARİTESİ	1.1210	1.1210	1.1040	1.0820	1.0550	1.0620	1.0650	1.0680	1.0700	1.1030	1.1220	1.1490	1.1800